

Fiindcă am vorbit de Asociația scriitorilor amatori din Mehedinți, trebuie să amintesc că, tot prin decembrie, în faza de început a „Cântării României”, am creat aici, la Drobeta-Turnu Severin, și Asociația etnografilor și folcloriștilor mehedințeni, având ca președinte de onoare pe octogenarul folclorist George Dumitrescu-Bistrița, mentorul spiritual al revistei „Izvoarașul”, acela care, timp de două decenii, a susținut, cu trudă și cheltuială proprie, apariția unei reviste de folclor și de muzică, în anii de restriște ai războiului. Tot în decembrie, am creat Asociația artiștilor plastici amatori. Sîntem pe cale să realizăm o asociație a profesorilor, tot în dorința de a-i ajuta să se afirme. Mă refer la cei 18 profesori de arte plastice. Unii dintre ei au deja expoziții personale, au participat la expozițiile naționale, la cite o „republicană” sau două, și ne străduim să-i păstrăm angajați în asemenea preocupări, pentru că, îmi dau seama, unii dintre ei au foarte mult talent,

au dovedit-o prin multe lucrări (printre altele, și proiectele pentru ornamentarea fațadei noului stadion).

— Constat că, în județul dumneavoastră, Festivalul național „Cîntarea României” are o imprimă specifică, tocmai pentru că — procedind conform îndrumării de partid — ați mers la izvoare, la „materia primă” pe care o aveți.

— Aceasta a fost, de la început, și viziunea noastră: ideea optimistă că vom reuși să prezentăm în Festivalul valorile autentice ale Mehedințiului. Este un drum pe care au mers pînă acum, cu bune rezultate, muncitorii, tărani și intelectuali din județul nostru; și sîntem siguri că vor recolta, pe același drum, noi bune rezultate, și în etapa finală a Festivalului național „Cîntarea României”.

Primăvara culturală brașoveană

Am regăsit Brașovul într-o însorită duminică de sfîrșit de februarie; îndreptîndu-mă către Casa municipală de cultură, unde se desfășura faza municipală a echipei de teatru din cadrul Festivalului „Cîntarea României”, nu credeam că o să găsesc acolo prea multă lume; într-o asemenea zi primăvăratice, oamenii obișnuiesc s-o pornească spre înălțimi și plaiuri, spre natură. Așa am crezut. Dar nu era așa. Mult mai mulți brașoveni fuseseră atrași de o altă primăvară — nu mai puțin încîntătoare — de „primăvara culturală.” Sute de artiști (amatori și profesioniști), sute și sute de spectatori, s-au perindat în acea duminică prin acest lăcaș cultural brașovean. La fel, în toate zilele ce-au urmat, pe scenă se aflau fie echipe de teatru dramatic, fie brigazi artistice de agitație. Aveam să constat, apoi, că zilnic au loc în întreprinderi și fabrici, în instituții artistice, în cluburi, școli, cămine culturale, case de cultură, manifestări similare, artistic-culturale. Toate au prezentat pe scenă lucrări cu un mesaj profund educativ, cetățenesc. Întrecerea-concurs din cadrul Festivalului a fost de natură să stimuleze noi inițiative, să promoveze vocații artistice, sporind, cu noile formații alcătuite, și formele de expresie artistică.

De peste un sfert de veac

L-am cunoscut, în acele zile, la Brașov, pe Dumitru Stănescu. De profesie, tehnolog. A lucrat mulți ani la Uzinele de autocamioane. Acum este pensionar, dar continuă să vină, cu statornicie, la uzină; este de multă vreme, de peste un sfert de veac, secretarul (și animatorul) cenaclului literar „Mihai Eminescu” al uzinei, cenaclu fruntaș pe țară (după cum apreciază organele sindicale centrale). Aceasta

explică de ce, în cadrul schimbului de experiență organizat, la Brașov, între cenaclurile literare din întreprinderi, membrii cenaclului brașovean au putut să se înfățișeze cu valoroase contribuții, incluse într-un volum antologic. Și e, de asemenea, o notă edificatoare faptul că, în afara ședințelor de lucru, cenaclu face să apară, din anul 1969, și o revistă proprie, lunară — multiplicată la xerograf — denumită „Însemnări literare”.

În cadrul Festivalului „Cîntarea României”, cenaclu „Mihai Eminescu” a distins, de asemenea, în urma unui concurs, o seamă de talente muncitorești, precum: pentru poezie — Ioan Suciu (tehnician) și Virgil Nicolae (turnător); pentru proză scurtă — Ioan Voai-deș (tehnician); pentru texte destinate bri-

găzii artistice — Gheorghe Sandu (tehnician); pentru teatru — Dumitru Stănescu (tehnolog). Multe lucrări ale membrilor cenanclului apar cu regularitate în revista locală „Astra”, în ziarul „Alunca”; iar versuri scrise de lăcătușul Cristian Teodor au fost apreciate ca demne să fie publicate în „Scinteia”. În acest context, se cuvine relevat și faptul că se află sub tipar și o ediție festivă a „Însemnărilor literare”.

Emoții, emoții...

I-am întâlnit, zile la rând, la Casa de cultură a municipiului Brașov, pe actorii Maya Indrieș, Ștefan Alexandrescu, Ion Jugureanu, Flavius Constantinescu, pe scenograful Ion Cristodulo, pe Dimitrie Roman, secretar literar, și pe mulți alți profesioniști ai artei de la Teatrul Dramatic din Brașov. Erau emoționați, de parcă ar fi trebuit să intre ei pe scenă; pe scenă apăreau, însă, rînd pe rînd, formațiile artistice pregătite de ei.

— *Mă ocup de doi ani de echipa de teatru în limba maghiară a Casei de cultură din Săcele, ne spune actrița Maya Indrieș. Am prezentat piesa Decepții de Kissfaludy Lajos, iar acum avem în pregătire piesa Meșterul și învățăcelul de Mehes György. Sint în echipă oameni de vîrste diferite, de diferite formații intelectuale, dar pe toți îi unește pasiunea, entuziasmul pentru teatru. Spectacolul cu piesa Decepții l-am jucat în 60 de comune și întotdeauna artiștii amatori din Săcele au fost la înălțime.*

...Cunoscutul actor brașovean Ștefan Alexandrescu este, de șapte ani, instructor artistic la Uzinele „Tractorul”; îndrumă acolo activitatea a trei brigăzi artistice și a unei echipe specializate în montaje muzical-literare. Lucrează cu vreo 40 de artiști amatori și este acum, cu precădere, preocupat de succesul celor ce prezintă montajul muzical-literar *Eroi mereu contemporani* cu viitorul, spectacol în care Ștefan Alexandrescu apare, în același timp, ca scenarist, regizor și poet. Actorii și muncitorii de la „Tractorul” vor să aducă și pe această cale un omagiu trecutului glorios, prezentului măreț și viitorului înflorit al patriei.

— *Emoții am și pentru elevii Școlii populare de artă, unde de 17 ani sint profesor la clasa de actorie, ne mărturisește Ștefan Alexandrescu. Entuziasmul și dăruirea pentru artă a acestor oameni, care vin să joace teatru sau să repete după opt ore de muncă în uzină, nu pot să nu emoționeze, mai ales cînd știi că ei duc, deopotrivă, peste mări și țări, faima tractorului românesc...*

Spontaneitate, tinerețe, entuziasm...

...Formația de teatru a Casei de cultură a studenților, pe care o îndrumă Dimitrie Roman, secretar literar al teatrului brașovean, este binecunoscută. Anul trecut, în cadrul Festivalului național al artei studentești, desfășurat la Cluj-Napoca, formația brașoveană a obținut premiul al treilea, cu spectacolul *Cu tot ce am, aparțin acestui pămînt*. În cadrul Festivalului „Cîntarea României”, aceeași formație pregătește două spectacole: montajul muzical-literar, de Dimitrie Roman, *File de istorie* și piesa lui Eduard Covali, *Tinerețe fără bătrînețe*.

— *În ce privește spectacolul de teatru, în cerc o formulă, mai puțin obișnuită, de teatru complet — ne declară Dimitrie Roman. Mă bazez pe spontaneitatea, tinerețea și entuziasmul studenților brașoveni, care sint, în același timp, și foarte talentați.*

...Actorul Flavius Constantinescu a fost sărbătorit de curînd pentru împlinirea a 25 de ani de la debutul său pe scena brașoveană. A creat peste 90 de roluri pe această scenă. Dar a mai creat și multe alte roluri pe scenele artei amatorilor din Brașov. De 22 de ani, este instructor artistic la Fabrica „Nivea”. Numele lui Flavius Constantinescu apare mereu alături de cele ale artiștilor amatori, în calitate de regizor, de scenarist, de interpret ori de autor al aranjamentelor muzicale. Recent s-a sărbătorit semicentenarul fabricii; cu acest prilej, Flavius Constantinescu și cei 44 de artiști amatori „ai lui” au jucat și cîntat împreună, avînd ca oaspeți și alți doi actori ai teatrului, Paula Ionescu și Costache Băbii. Spectacolul s-a bucurat de un mare succes, a fost televizat și a fost prezentat și în alte fabrici din întreprinderi.

Pentru concurs au pregătît alt spectacol, *Mereu spre calitate*, cu o tematică inspirată din viața cotidiană a fabricii.

— *Sintem convinși că mergem mai... departe cu acest spectacol — ne spune, cu în-suflețirea-i caracteristică, Flavius Constantinescu. Noi îi dorim succes.*

Șapte echipe de teatru

Dacă ar fi să-l judecăm după statura sa impunătoare și după părul alb, Aurel Cociorvă a trecut de prima tinerețe. De peste trei decenii, el este tehnician mecanic la Întreprinderea „Metrom”. De cînd se știe, s-a simțit chemat spre lumea și creația de

artă, și în mod special spre arta scenei. Cei din întreprindere i-au prețuit pasiunea și i-au stimulat și ajutat în această direcție. Așa se face că, de 25 de ani, Aurel Cociorvă caută să adune în jurul său pe oricine, din uzină, cit de cit însuflețit de vocația artistică. Astăzi, „Metromul” se prezintă cu forțe artistice impresionante: șapte echipe de teatru, nouă brigăzi artistice, opt colective pentru montaje literare, două grupuri vocale, un cor de cameră, din care fac parte peste 350 de artiști amatori. Toate acestea, într-o singură întreprindere!

Am urmărit câteva dintre echipele de teatru despre care mi-a vorbit Aurel Cociorvă. Repertoriul lor este, pe cât de variat, pe atât

de atrăgător: *Prima anchetă* de Cristian Munteanu, *Necunoscuta* de Constanța Marin, *O întâmplare în sectorul suflute* și *Un proces posibil* de Al. Mirodan, *Partidă cu nou-născuți* și *Cadoul* de Paul Everac, *Ceasul* și *Schimbul* de Aurel Storin. Cu acest repertoriu, echipele de teatru de la „Metrom” merg și în turnee, în alte întreprinderi brașovene, la casele de cultură din Predeal și Tușnad, în diferite alte comune. La sediu, echipele de teatru de la „Metrom” au o sală confortabilă, cu 400 de locuri și cu toate instalațiile necesare. Aici vin să prezinte spectacole chiar și teatrele profesioniste; periodic, Filarmonica „Gh. Dima” își prezintă aici concertele sale.

Prezența teatrelor brașovene pe scena marelui Festival

EUGEN MERCUS,

directorul Teatrului Dramatic :

„Un permanent dialog cu publicul”

— Prezența noastră în Festivalul național „Cîntarea României” cuprinde o arie largă de manifestări și participări angajante. În afara programului obișnuit de spectacole, teatrul nostru a organizat și continuă să organizeze numeroase acțiuni specifice, rod al inițiativei și preocupării colectivului. Bunăoară, inițiem, fie la teatru, fie la cluburi muncitorești, fie în școli, în facultăți și în case de cultură, spectacole-dezbateri cu publicul. Asemenea dezbateri au avut loc pe marginea spectacolelor *Un fluture pe lampă* și *Cîntătorul de contor, ambele, de Paul Everac*. E o formă de dialog direct cu publicul, pe care o vom permanentiza.

Am pregătit și prezentat, apoi, spectacole de anvergură, dedicate celor două mari evenimente din acest an: 70 de ani de la răscoala țărănilor de la 1907 și Centenarul Independenței de stat a României. Montajele literar-muzicale intitulate *Cîntec pentru flacăra aceea — 1907 și 1877 — Drum în istorie* sînt rodul unei lucrări creatoare a artei profesioniste cu cea de amatori; prezentate în Sala sporturilor, la case de cultură, în fața a mii de spectatori, ele se bucură de un deosebit succes.

La concurs, colectivul teatrului nostru participă cu un spectacol propriu. Este vorba de premiera pe țară a piesei lui I. D. Sîrbu,

larna lupului cenușiu, *piesă inspirată din războiul pentru Independență de la 1877—1878*. Regia spectacolului aparține lui Tudor Florian, scenografia, Doinei Spițeru, iar printre interpreți se numără Ion Jugureanu, Virginia Ița Marcu, Mircea Andreescu, Paul Lavric, Zoe Maria Albani, Melania Niculescu.

Din multe acțiuni pe care le desfășurăm, una singură mai doresc s-o amintesc: împreună cu revista „Astra” și cu filiala A.T.M., am organizat un cenacul de dramaturgie și un atelier de teatru, pentru a stimula creația autorilor locali. S-au citit și se citesc aici multe lucrări dramatice. Una dintre acestea — *Oglinda lumii de Mircea Brenciu* — este jucată la Atelierul de interpretare ce funcționează pe lângă revista „Astra”.

ILIE STANCA,

director adjunct al Teatrului Muzical

„Omagiu acelor vremi de vitejie”

— Datorită profilului său, cu o largă varietate de genuri — operă, operetă, balet, estradă — teatrul nostru participă la Festivalul național „Cîntarea României” cu mai multe spectacole. Capul de afiș îl deține, însă, opera *Vremuri de vitejie de Teodor Bratu*, prezentată în premieră absolută de către Teatrul Muzical din Brașov. Noua operă a lui Teodor Bratu este închinată paginilor de istorie glorioasă, scrisă cu sînge de ostașii români, la 1877.

Ne prezentăm în concurs și cu opereta Lăsați-mă să cânt de Gherase Dendrino, cu baletul Chemarea de Tiberiu Olah (creație dedicată insurecției armate din 1944) și cu un spectacol de revistă.

Stimulată de marele Festival, întrecăga activitate a colectivului nostru este subordonată acțiunilor și manifestărilor culturale pe multiple planuri. O preocupare deosebită o constituie organizarea de stagioni permanente în localitățile din județ. Stagioni lunare au realizat la casele de cultură din Făgăraș, Predeal, Rupea și la Clubul muncitoresc „6 Martie”-Tohan; de asemenea, și în unele orașe din afara județului, care nu au teatre cu profil muzical, cum sînt Sf. Gheorghe și Ploiești. La cluburile muncitorești „Electroprecizia” și „Victoria” din orașul Săcele, în ora-

șele Codlea și Zărnești și în comunele Hoghiz, Hărman, Ghimbav, Prejmer, Vulcan, avem stagioni trimestriale.

Pentru asigurarea unei legături permanente cu publicul am organizat un ciclu de conferințe intitulat Opera și opereta românească în zece lecții. Prezentarea teoretică este susținută, cu exemplificări practice, de către soliștii teatrului. Rezultatele se dovedesc excelente. În același timp, pentru elevi prezentăm spectacole-cicluri, cu abonamente, în cadrul cercului „Prietenii operii și ai operetei”. Practic, întregul nostru colectiv este angrenat într-o amplă activitate artistică, închinată marii acțiuni culturale a Festivalului național „Cîntarea României”.

Reportaj-anchetă de Stan Vlad

O premieră teatrală la Depourile C.F.R.-Buzău

În situa de manifestări înscrise sub genericul Festivalului „Cîntarea României” a avut loc, la Buzău, în incinta Depoului C.F.R. (în prezența unui foarte numeros public, constituit din muncitorii ceferiști buzoieni), premiera piesei Acțiunea T de Marian Speranța.

Momentul semnifică o nouă și rodnică întâlnire de lucru între artiștii amatori și profesioniști ai artei spectacolului, așa cum tot mai frecvent avem satisfacția să consemnăm. Spectacolul a fost pregătit de vrednicul colectiv al Teatrului Popular din Buzău (teatru născut în anul 1969 și repede înscris printre formațiunile fruntașe ale țării), sub îndrumarea regizorului Cristian Munteanu, statornic prieten și coordonator al acestui colectiv. Piesa lui Marian Speranța evocă, într-o tonalitate patetică, emoționantă, un moment adevărat, petrecut în preajma zilei de 23 August, chiar pe aceste locuri, un fapt de eroism al ceferiștilor buzoieni, care, sub îndrumarea comuniștilor, au aruncat în aer un tren cu muniții și armament fascist, zădărniciind astfel acțiunile de represalii ale naziștilor îndreptate împotriva orașului ce se împotriveau, ca întreaga țară, armatelor lor.

Se evocă figura deosebit de interesantă a unei comuniste, care a condus cu inteligență și curaj grupul de acțiune, ca și eroismul, dîrzenia, forța morală a tuturor participanților la această faptă de eroism patriotic.

Spectacolul, bine realizat de regizorul Cristian Munteanu, valorifică ideile piesei și încărcătura ei emoțională. Actorii Teatrului Popular din Buzău, dintre care s-a impus în primul rînd Mioara Olteanu, excelenta interpretă a comunistei Maria Sfetcu, și nu mai

puțin înzestrații Viorica Busuioac, Onița Dragomir, Ion Stroe, Mihai Adamescu, Ion Romanescu, Vicențiu Scornici, Augustin Bălan, Mihai Aurclian, Alexandru Vrapciu, au realizat cu talent și dăruire personaje interesante, vii. A fost evident că acest colectiv și-a dobîndit repede o experiență apreciabilă, arătîndu-se matur și omogen, capabil de rezultate frumoase.

Cum spuneam, spectacolul s-a desfășurat în Depourile C.F.R. din Buzău. Privilegiații au avut, drept loje, cabinele locomotivelor Diesel.

Au urmat discuții. Cum acțiunea a fost organizată de Comitetul județean pentru cultură și educație socialistă, în colaborare cu A.T.M., la această manifestare au participat, alături de actorii Teatrului Popular, de muncitorii ceferiști, și artiștii emeriți Dina Coccoa și Ion Lucian, dramaturgul Leonida Teodorescu, precum și alți oameni de teatru — Ana Toboșaru, Natalia Atanasiu, Victor Parhon, Virgil Munteanu. S-a discutat mult, deschis, fierbinte. S-au schimbat impresii despre spectacol, despre activitatea Teatrului Popular, despre acțiunile pe plan local ale Festivalului „Cîntarea României”.

Momente cu adevărat emoționante, ieșite din obișnuit, le-au constituit luările de cuvînt ale eroilor adevărați, participanții din 1944 la fapta de eroism evocată: Nicolae Ilie, pensionarul octogenar, apoi, fochistul Matei Pandele, mecanicul Andrei Constantin, lăcătușul Radu Mitrovici. Aceștia au evocat, la rîndul lor, momente din lupta ceferiștilor, din propria lor luptă antifascistă și revoluționară, împărțînd celor prezenți gânduri despre credința, curajul, dîrzenia, eroismul muncitorilor, în anii războiului și ai luptei pentru cucerirea puterii. A fost o manifestare care, prin toate atributele ei, se cere cu necesitate continuată.

V. M.